

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Мукачівський державний університет
Факультет економіки, управління та інженерії

Кафедра менеджменту та
управління економічними процесами

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
З ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ**

**з дисципліни «Операційний менеджмент»
для студентів денної та заочної форми навчання**

напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Мукачево – 2015 р.

Методичні вказівки з підготовки та захисту курсових робіт з дисципліни «Операційний менеджмент» для студентів денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент». – Мукачево: МДУ, 2015 (1,42 д.а.).

Укладач: к.е.н., доц. кафедри менеджменту та управління економічними процесами **Лизанець А.Г.**

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри менеджменту та управління економічними процесами, протокол № 1 від 21.08.2015 р.

Рецензент: к.е.н., доц. кафедри фінансів та кредиту Нестерова С.В.

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мукачівського державного університету протокол № 3 від 27 жовтня 2015 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальна схема виконання курсової роботи.....	6
2. Зміст та обсяги курсової роботи	8
3. Вимоги до оформлення курсової роботи.....	10
Загальні вимоги.....	10
Порядок подання таблиць.....	11
Порядок подання ілюстративного матеріалу.....	12
Порядок подання формул.....	14
Порядок оформлення додатків.....	15
Порядок оформлення списку використаної літератури.....	15
4. Порядок захисту курсової роботи.....	16
Додатки.....	19
Додаток А. Перелік орієнтовних тем курсових робіт з дисципліни «Операційний менеджмент».....	19
Додаток Б. Список рекомендованої літератури для написання курсвої роботи з дисципліни «Операційний менеджмент».....	21
Додаток В. Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи	24
Додаток Д. Зразок оформлення змісту курсової роботи	25
Додаток Е. Зразок оформлення ілюстрації	26
Додаток Ж. Зразок оформлення таблиці.....	27
Додаток И. Порядок оформлення списку використаної літератури.....	28
Додаток К. Зразок бланку оцінювання курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент».....	29

ВСТУП

Інтерес до питань управління бізнесом постійно утримується на високому рівні. Це зумовлено не лише тим, що менеджмент відіграє важливу роль у бізнесі, а й тим, що він, як практична діяльність, постійно розвивається, набуває найрізноманітніших форм, які не завжди вкладаються в межі формальної логіки пізнання соціально-економічних процесів розвитку людського суспільства.

На сучасному етапі розвитку економіки виникають і набувають поширення принципово нові організаційно-правові форми господарювання, змінюється система створення і управління операційною діяльністю організацій, побудови стосунків з державою, власниками, господарськими партнерами та персоналом підприємства.

Розвиток і становлення методів управління операційними системами, їх своєчасне удосконалення є необхідною умовою подальшого технологічного та організаційного поступу економіки України. Тому наявність висококваліфікованих операційних менеджерів є важливим якісним чинником успішного управління операційними системами усіх форм власності та напрямків діяльності. Чим складнішим є об'єкт управління, тим потрібнішими стають здатності менеджера оптимізувати операцію, задати їй відповідний режим функціонування, його готовність до мобільного обґрунтування і структурування прийнятого рішення.

Метою професійно-орієнтованої дисципліни «Операційний менеджмент» є формування у майбутніх менеджерів системних знань з теорії та практики управління операційною діяльністю організацій, які функціонують у сфері національної економіки України.

Навчальна дисципліна «Операційний менеджмент» вивчає багатогранний, багаторівневий, складний процес формування, відтворення і ефективного використання операційної системи, її потенційних можливостей, який відбувається у просторі і часі.

Для навчальної дисципліни «Операційний менеджмент», так само, як і для процесу, який вона вивчає, об'єктом є складна сукупність, що охоплює операційну систему як ціле, операційні підрозділи, операційні (виробничі) процеси та здійснення окремих операцій.

Завдання навчальної дисципліни полягають у тому, щоб озброїти студентів сучасними знаннями теорії управління операціями, розробки операційної стратегії та тактики, створення та використання галузевих операційних систем як основи забезпечення досягнення місії організації, а також практичними навичками впливу на ефективність функціонування окремих елементів та операційної системи в цілому.

Задачі дисципліни «Операційний менеджмент» включають:

- вивчення теоретичних засад управління операційними системами різних видів;
- вивчення практичного досвіду організацій у галузі управління операційною діяльністю;
- засвоєння вмінь самостійно аналізувати складні виробничі ситуації, приймати й обґрунтовувати ефективні рішення щодо управління операційною діяльністю підприємства в умовах ринкової економіки.

Навчальний план підготовки бакалаврів напряму «Менеджмент» передбачає написання курсових робіт з дисципліни «Операційний менеджмент» з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за період навчання, та їх застосування для забезпечення комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

У процесі виконання курсової роботи студент повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання здійснення операційного менеджменту на рівні окремого підприємства (установи, організації);
- вміння опрацьовувати і аналізувати літературні та наукові джерела;
- вміння здійснювати підбір, відбір, систематизацію та обробку інформації у відповідності до цілей дослідження;
- вміння обґрунтовано використовувати статистичний та графічний матеріал, вітчизняний та зарубіжний досвід з конкретного питання;
- вміння формулювати наукові висновки і конкретні пропозиції щодо вдосконалення управління досліджуваною операційною системою.

Метою написання курсової роботи з «Операційного менеджменту» є вирішення професійної проблеми, що ґрунтується на комплексному вивченні матеріалу і методів дослідження, а також практичному застосуванні теоретичних знань для вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення управління операційною діяльністю досліджуваного підприємства як самостійної соціально-економічної системи або удосконалення процесів управління в рамках окремих підсистем операційної системи.

1. ЗАГАЛЬНА СХЕМА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота як самостійне навчально-наукове дослідження має виявити рівень загальнонаукової та спеціальної підготовки студента, його здатність застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних проблем, його схильність до аналізу та самостійного узагальнення матеріалу з обраної теми дослідження.

Виконання курсової роботи вимагає здійснення наступних обов'язкових етапів:

- 1) вибір і затвердження теми;
- 2) визначення об'єкта і предмета дослідження;
- 3) постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- 4) підбір та опрацювання літератури по обраній темі курсової роботи;
- 5) складання попереднього плану і його погодження з науковим керівником;
- 6) написання вступу, основної частини роботи, формулювання висновків і пропозицій;
- 7) оформлення списку використаної літератури та додатків.

Важливою складовою виконання курсової роботи є її технічне оформлення, підготовка до захисту і безпосередній захист.

Процес написання курсової роботи починається з **вибору і затвердження теми** роботи. Темою курсової роботи (предметом дослідження) є одна з актуальних проблем сучасного операційного менеджменту підприємства (організації, установи), що функціонують як у виробничій, так і у невиробничій сфері. З переліку тем, запропонованих кафедрою менеджменту та управління економічними процесами, студент самостійно вибирає ту, яка найповніше відповідає його освітньо-професійним інтересам. Крім того, студент за погодженням із керівником може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації на об'єкті дослідження).

Орієнтовна тематика курсових робіт, рекомендованих до написання студентами з дисципліни «Операційний менеджмент», наведена у дод. А.

Разом із вибором теми визначається **об'єкт дослідження**, за матеріалами якого буде виконуватися курсова робота. Це повинно бути підприємство будь-якої форми власності, яке є юридичною особою і має самостійну звітність. Діяльність цього підприємства повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної теми. Тема курсової роботи визначає **предмет дослідження** – суттєві зв'язки та відношення, які підлягають вивченню в рамках даного об'єкта дослідження.

Важливу роль відіграє правильний вибір *методів дослідження* – інструментарію, за допомогою якого отримують фактичний матеріал, що є необхідною умовою досягнення поставленої в роботі мети.

Проблема курсового дослідження характеризує суперечності між типовим станом предмета дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до його більш ефективного функціонування. Розв'язання проблеми є *метою курсової роботи*.

Наявність поставленої мети дослідження дозволяє визначити *завдання дослідження*, які можуть включати такі складові:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх вивчення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);

- всебічне (за необхідності й експериментальне) вивчення практичних можливостей вирішення даної проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і труднощів, їх причин, особливостей передового досвіду;

- обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;

- розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних підприємств (організацій).

Відповідно до обраної теми курсової роботи студент добирає та опрацьовує літературні джерела (книги, брошури, статті, нормативні документи та ін.) і складає проект плану, який затверджує науковий керівник.

Список рекомендованої літератури для написання курсової роботи наведений у додатку Б.

У курсовій роботі необхідно прагнути дотримуватися прийнятої термінології, позначень, умовних скорочень і символів. *Не рекомендується* вживати слова і вирази-штампи, вести виклад від першої особи: «Я прийшов до висновку», «Я вважаю», «Мені здається», «На мою думку», «Ми відзначаємо», «Ми акцентуємо увагу»... Слід уникати в тексті частих повторень слів чи словосполучень.

Завершуючи написання курсової роботи, необхідно систематизувати табличний та ілюстративний матеріал та оформити у вигляді додатків.

Курсова робота повинна характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений аналіз досліджуваної теми;

- містити самостійні дослідження, розрахунки, виконані на ЕОМ;

- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення операційної діяльності на досліджуваному об'єкті;

- мати належне оформлення;
- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

2. ЗМІСТ ТА ОБСЯГИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України з питань господарської та операційної діяльності підприємств, організацій, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів проведених студентом власних досліджень реального об'єкта.

Незалежно від обраної теми, структура курсової роботи має містити наступні елементи: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури, додатки.

Курсова робота має бути написана від руки, чітким розбірливим почерком без виправлень, або виконана у вигляді комп'ютерного набору.

Рекомендований обсяг курсової роботи - 30-35 сторінок формату А4 рукописного тексту або 25-30 сторінок комп'ютерного набору (без урахування додатків).

Титульна сторінка повинна містити: найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові й інші відомості про автора, тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника, місто і рік виконання.

Зміст курсової роботи визначається її темою і відбивається у плані. Відповідно до обраної теми студент самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті та ін.) й відповідні нормативні документи і складає проект плану, який затверджує науковий керівник.

Зміст курсової роботи має бути складним і містити: вступ; три розділи, кожен з яких може містити по два-три параграфи; висновки; список використаної літератури; додатки.

У вступі необхідно обґрунтувати актуальність і практичну значущість обраної теми курсової роботи, чітко сформулювати основну мету і завдання роботи (спираючись на план), визначити предмет, об'єкт дослідження і подати коротку інформацію про нього. Слід зазначити використовувані методи та інформаційні джерела дослідження. Обсяг вступу повинен складати 1-2 сторінки.

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи (параграфи) згідно із планом, затвердженим на виконання курсової роботи. Основну частину, як правило, поділяють на теоретичну і практичну.

Перший та другий розділ є **теоретичними**. Вони повинні містити по декілька параграфів. В даних розділах слід розкрити сутність, значення, класифікаційні характеристики, історію та сучасні тенденції розвитку предмету дослідження. Теоретичне обґрунтування має визначати роль і місце досліджуваних явищ та процесів у діяльності підприємства.

У цих розділах обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела, інша інформація, пов'язана з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми, показується, у чому полягає подібність, а у чому - відмінність їх поглядів, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему. В даному розділі подається оцінка діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за досліджуваною проблемою, а також розкривається власне розуміння цієї бази, обґрунтовуються необхідність, доцільність окремих документів.

Багато ілюструвати текст графічним матеріалом, схемами, діаграмами тощо.

Третій розділ, **аналітичний та рекомендаційний** (повинен містити три параграфи), передбачає характеристику сучасного стану досліджуваної теми на відповідному об'єкті дослідження, діагностування операційної діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію, а також формулювання рекомендацій щодо покращення операційної діяльності досліджуваного підприємства.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, інструкції, положення, результати спостережень, опитувань та інших методів збору первинної інформації.

В цьому розділі подається стисла характеристика об'єкта дослідження: власність, організаційно-правова форма, галузева приналежність; коли і ким засновано, місцезнаходження; ресурсне забезпечення діяльності підприємства (матеріально-технічна база, структура і чисельність персоналу та ін.); основні економічні показники за звітний період; перелік основних конкурентів. Особливу увагу слід приділити аналізу стану та структури операційної системи, технології виконання операційної функції та її результативності.

Для визначення реальних тенденцій розвитку об'єкта дослідження економічні показники діяльності слід аналізувати в динаміці (аналізований період має охоплювати мінімум 2-3 роки). Багато основні результати операційної

діяльності підприємства, організації за минулі роки навести у формі узагальненої таблиці.

Аналіз обов'язково повинен кореспондуватися з теоретичним і методологічним матеріалом, розкритим у попередніх розділах. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність операційних процесів, що спостерігаються на підприємстві, їх особливості, тенденції розвитку.

Даний розділ повинен містити конкретні рекомендації та заходи щодо поліпшення операційної діяльності підприємства – об'єкта дослідження, а також логічне обґрунтування їх впровадження. Система заходів повинна бути спрямована на подолання суперечностей між реальним і бажаним станами об'єкта з урахуванням індивідуальних завдань, тобто конкретні заходи (пропозиції, рекомендації тощо) студента повинні спрямовуватися на забезпечення показників економічного зростання об'єкта дослідження.

Пропозиції студента щодо практичного вирішення досліджуваної теми повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної втіленості.

Логічним завершенням курсової роботи є **висновки**, що наводяться в окремому розділі курсової роботи, є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. Тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності меті курсової роботи та поставленим у вступі завданням, пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку операційної діяльності організації, які було детально обґрунтовано у третьому розділі. Обсяг висновків не повинен перевищувати 2-3 сторінки.

Список використаної літератури відображає обсяг використаних джерел та ступінь вивченості досліджуваної теми, свідчить про рівень володіння навичками роботи з фаховою і науковою літературою.

Додатки мають бути оформлені як продовження курсової роботи і містити допоміжні та інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Матеріал курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент» повинен бути поданим у такій послідовності:

- титульна сторінка;
- зміст;

- вступ;
- основна частина, яка складається з окремих розділів та підрозділів;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки.

Курсова робота не може носити реферативний характер і повинна виконуватися на основі аналізу матеріалів конкретних підприємств. Найбільш цінними вважаються роботи, присвячені порівняльній характеристиці операційних систем двох або більше суб'єктів господарської діяльності (підприємств) або їх самостійних відділень. Об'єкт або об'єкти, на базі яких виконується робота, відображаються в її назві.

Курсова робота повинна бути виконана державною українською мовою, у науковому стилі без орфографічних і синтаксичних помилок, із послідовно-логічним викладом матеріалу.

Курсова робота може бути написана від руки, чітким розбірливим почерком без виправлень, або виконана у вигляді комп'ютерного набору на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм). При наборі використовується шрифт Times New Roman текстового редактору Word розміру 14 пунктів з полуторним міжрядковим інтервалом.

Текст курсової роботи друкують, залишаючи поля: праве - 1 см, ліве – 2,5 см, верхнє і нижнє — 2 см. Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали на аркушах формату А3 (не більше за 40 рядків на сторінку).

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ», а також назви розділів друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів пишуть або друкують маленькими літерами з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки.

Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам основного тексту.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака № .

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера. Взірець оформлення титульного аркуша курсової роботи наведений у **додатку В**. Наступні сторінки нумеруються у правому верхньому куті без крапки в кінці. Титульна сторінка містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по-батькові й інші відомості про автора, тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника; місто і рік виконання.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів (параграфів) роботи. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи додатками (**див. додаток Д**).

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи (параграфи) згідно з планом, затвердженим на виконання курсової роботи.

Розділи нумерують арабськими цифрами – 1, 2, 3. Після номера розділу ставлять крапку, і друкують заголовок розділу симетрично до тексту. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу двома цифрами: перша цифра - номер розділу а друга - порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка. В кінці номера підрозділу ставиться крапка, потім в тому ж рядку друкується назва підрозділу.

Порядок подання таблиць

Цифровий матеріал у курсовій роботі, як правило, оформляється у вигляді таблиць. За змістом таблиці поділяються на аналітичні і неаналітичні.

Аналітичні таблиці є результатом обробки й аналізу цифрових показників. Як правило, після таких таблиць робиться узагальнення про нове (виведення) знання, яке описується у тексті словами «таблиця дає змогу зробити висновок, що...», «із таблиці видно, що...» і т. д.

До неаналітичних таблиць вміщують здебільшого статистичні дані, необхідні лише для подання інформації або констатації певного стану речей.

Таблиця складається із таких елементів: порядковий номер, тематичний заголовок або назва таблиці, заголовки вертикальних граф та горизонтальних рядків.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують надпис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Назва таблиці друкується у наступному рядку симетрично до тексту.

Усі таблиці в роботі повинні бути в однотипному оформленні. Заголовна частина кожної таблиці складається із назв граф (колонок), що визначають їх зміст, і відокремлюються від змісту граф горизонтальною лінією. Заголовки (назви) граф повинні бути короткими, починатися з великої букви.

У першій зліва графі (колонці) вказується назва відповідних горизонтальних рядків таблиці, в наступних графах даються заголовки інформаційних даних, які розміщуються там. Заголовна частина таблиці може розділятися на додаткові ділянки (по горизонталі), в яких розміщуються підзаголовки граф.

Таблицю вміщують після першого згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При необхідності

переносу частин таблиці на другу сторінку повторюється заголовок таблиці з надписом угорі: «Продовження табл. 1.2». Тематичний заголовок таблиці при цьому не повторюється. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розмішувати одну над одною в межах однієї сторінки. Якщо заголовки граф складні, графи нумеруються, а їхня нумерація переноситься на наступну сторінку.

Зразок оформлення таблиці і подання цифрового матеріалу наведено у **додатку Ж**.

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання у тексті, при цьому пишуть «у табл. 1.2» або «див. табл. 1.2»

Записи цифрових показників у таблицях проводяться з дотриманням наступних правил:

- обов'язково необхідно зазначати одиниці виміру. Якщо одиниці виміру однакові для всіх показників таблиці, то вони наводяться у заголовку;
- у кожній із граф класи чисел повинні знаходитися один під одним;
- частини цілого повинні виражатися у десяткових дробах;
- в одній і тій же графі всі числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків;
- при відсутності значущих цифр ставляться нулі, наприклад: «5,74»; «3,70»;
- заміна повторюваних цифр або знаків не допускається; якщо в таблиці відсутні цифрові чи інші дані, то в графі ставиться прочерк.

Порядок подання ілюстративного матеріалу

Ілюстративний матеріал доповнює текстову частину курсової роботи, відображаючи особливості функціонування об'єкту дослідження, пропорції між його окремими складовими елементами, динаміку основних показників діяльності. До ілюстрацій належать графіки, діаграми, картосхеми, картограми.

Основою для виконання графічних ілюстрацій служать статистичні матеріали, дані бухгалтерського обліку та звіти про фінансову діяльність об'єкта (об'єктів) дослідження. У випадку запозичення графічного матеріалу з літературних джерел або статистичних матеріалів слід обов'язково зробити посилання на джерела. Кількість, різновиди та тематика графічного матеріалу залежить від теми курсової роботи.

Графіки, як правило, використовують для відображення динаміки розвитку досліджуваного явища. Секторні діаграми складають, коли потрібно показати структуру об'єкта дослідження, а стовпчикові діаграми - для наочного представлення структури та динаміки структурних змін.

Ілюстрації можуть бути розміщені безпосередньо в текстовій частині курсової роботи або виноситися в додатки.

Ілюстрації (схеми, графіки) необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації (наприклад, «Рис. 3.1» – перший рисунок третього розділу). Кожна ілюстрація повинна мати точну і коротку назву, а в окремих випадках - і необхідний пояснювальний текст.

Порядковий номер, назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією симетрично до тексту.

На всі ілюстрації повинні бути посилання у тексті. При цьому пишуть «як видно з рис. 3.1», «див. рис. 3.1».

Приклад оформлення ілюстрації наведено у додатку Е.

Порядок подання формул

Формули у курсовій роботі нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули у даному розділі. Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у тексті. Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

$$K_{\text{ЕФ}} = \frac{P_K}{B_y} \quad (2.2)$$

де $K_{\text{ЕФ}}$ – коефіцієнт ефективності організаційної структури управління підприємством;

P_K – кінцевий результат (ефект), отриманий від функціонування організаційної структури управління;

B_y – витрати на управління.

Рівняння і формули необхідно відділяти від тексту вільними рядками (не менше одного). Якщо рівняння чи формула не вміщуються в один рядок, їх переносять у наступний після знаків «=», «+», «-», «х», «:».

Слід пам'ятати, що формула входить до речення як його рівноправний елемент, тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставляться відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулами ставлять, якщо у тексті перед нею є узагальнююче слово або цього вимагає побудова тексту перед

формулою. Розділовими знаками між формулами у тексті може бути крапка з комою.

Посилання на формули оформлюють порядковим номером формули, який обмежується дужками: наприклад, «як видно з формули (2.2)», «див. формулу (3.1)».

Порядок оформлення додатків

Додатки оформлюються переважно як продовження курсової роботи на наступних сторінках і розміщуються у порядку посилань у тексті.

У якості додатків до курсової роботи можуть виступати:

- інформаційні матеріали, які становлять аналітичну базу досліджень;
- первинна облікова та статистична звітність підприємств, які виступають об'єктами досліджень;
- проміжні розрахунки, математичні формули;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- схема організаційної структури управління підприємством, схема виробничої структури підприємства;
- зразки інструкцій, положень, планових документів, норм та нормативів;
- зразки розпорядчих документів;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Кожний додаток починається з нової сторінки, йому дають назву, надруковану з великої літери симетрично до тексту. Над заголовком посередині рядка з великої літери друкується слово «Додаток __» і велика літера, що його позначає.

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, крім літер Г, З, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи і підрозділи, які нумеруються в межах додатку за загальними правилами: А.3 – третій розділ додатку А.

Ілюстрації, таблиці і формули нумеруються в межах кожного додатку: рис. Б.1 – перший рисунок додатку Б; формула (А.3) – третя формула додатку А.

Порядок оформлення списку використаної літератури

Список літератури в науковій роботі свідчить про обсяг використаних автором джерел, про рівень вивчення стану досліджуваної проблеми і навичок роботи з науковою літературою. Якщо в роботі використовуються цитати, цифрові дані чи згадуються твори або запозичуються думки з праць інших

авторів, близьких до оригіналу, то слід обов'язково робити бібліографічні посилання на джерела.

Посилання роблять згідно переліку у списку у квадратних дужках, наприклад у працях [1-7] або [10]. Коли використовуються монографії, статті, інші джерела, які мають велику кількість сторінок, тоді в посиланні необхідно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул, наприклад, [1, с.25].

Матеріал, використаний у вигляді цитат, береться у лапки. Якщо у роботі використовується інформація у вигляді схем або таблиць, то обов'язково повинно бути зроблене посилання на первинне джерело. Список використаної літератури складається у відповідності до бібліографічних правил. Література, яка використана в курсовій роботі, вказується мовою оригіналу.

Розміщувати матеріали бібліографічного опису в списку літератури рекомендується в такій послідовності:

- 1) Державні документи і матеріали:
 - Конституція України;
 - законодавчі матеріали Верховної Ради (у хронологічній послідовності);
 - укази Президента України (у хронологічній послідовності);
 - постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України (у хронологічній послідовності);
 - тематичні збірники державних документів України;
- 2) монографії, брошури, підручники (абетковий порядок);
- 3) використані періодичні видання (абетковий порядок);
- 4) інструктивні, нормативні та інші матеріали, що використовуються підприємством (абетковий порядок);
- 5) іншомовні джерела;
- 6) електронні джерела.

Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць (**див. додаток II**).

4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлена курсова робота здається студентом на кафедру менеджменту та управління економічними процесами для рецензії та попередньої оцінки не пізніше, ніж за 10 днів до захисту.

У рецензії до курсової роботи науковий керівник здійснює оцінку актуальності теми, глибини висвітлення реального стану справ у об'єкта дослідження, дає короткий аналіз позитивних сторін, допущених недоліків і помилок, формулює висновки щодо рівня теоретичних знань, глибини та комплексності підходу при аналізі досліджуваних проблем, прогресивності та прогнозованої ефективності запропонованих шляхів їх вирішення.

Прорецензовані роботи повертаються студентам. Роботи з негативною рецензією до захисту не допускаються і підлягають доопрацюванню та повторній здачі для рецензування.

Захист курсової роботи відбувається у встановлений деканатом термін у присутності студентів і комісії, до складу якої входять науковий керівник і викладачі кафедри, на якій виконано роботу.

Під час підготовки до захисту студент готує стислу доповідь щодо курсової роботи та наочний ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, схем і т.п., які висвітлюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення та пропозиції, що містяться у роботі. Рекомендована кількість ілюстрацій – 3-5.

Захист курсової роботи розпочинається з доповіді студента, в якій він у межах 5-8 хв. має висвітлити:

- актуальність теми;
- мету і завдання курсової роботи;
- об'єкт дослідження;
- структуру роботи;
- результати аналізу проблеми на досліджуваному об'єкті;
- зміст запропонованих заходів вирішення проблеми та обґрунтування їх соціальної і економічної ефективності.

Члени комісії, викладачі, спеціалісти, присутні на захисті, можуть задавати студентові запитання щодо змісту курсової роботи з метою визначення рівня та самостійності її підготовки. Відповіді студента мають бути конкретними, аргументованими і короткими.

Обсяг часу, відведений на загальний захист курсової роботи в розрахунку на одного студента, не повинен перевищувати 15 хвилин.

При оцінюванні курсової роботи враховують: зміст роботи, його відповідність обраній темі; глибину вивчення проблеми і логічну послідовність викладення матеріалу; самостійність думок, висновків і правильність їх формулювання; наявність обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення діяльності підприємства та інших практичних рекомендацій, висновків стосовно об'єкту дослідження; позитивний відгук наукового керівника; вчасність подання роботи на рецензування.

Результати захисту курсових робіт обговорюються на закритому засіданні комісії й оголошуються в той самий день головою комісії у присутності членів комісії та студентів.

Підсумкова оцінка за курсову роботу виставляється у формі середньозваженого балу. Середньозважений бал визначається як середньоарифметична з оцінок, отриманих за кожний структурний елемент, оцінений за чотирибальною шкалою. Середньозважений бал трансформується у

підсумкову оцінку за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Структурними елементами в системі оцінювання курсової роботи виступають такі критерії:

– якість виконання теоретичної частини (логічна послідовність, науковий стиль викладу, глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, опрацювання наукової проблеми, її зв'язок з практикою, сучасними інноваційними процесами в галузі; критичний аналіз публікацій з теми дослідження, вміння самостійно працювати з літературними джерелами, аналізувати концепції й використовувати теоретичні положення стосовно теми дослідження, узагальнювати окремі факти і процеси, робити висновки та ін.);

– якість виконання аналітичної та рекомендаційної частини (використання сучасних наукових методів, моделювання та інформаційних технологій, їх різноманітність та логіка застосування; оброблення, аналіз та інтерпретація фактичного матеріалу; обґрунтованість і практична значимість рекомендацій щодо удосконалення стану об'єкту дослідження);

– дотримання вимог щодо оформлення курсової роботи (стилістика написання, якість оформлення всіх структурних елементів дослідження);

– захист курсової роботи (вміння студента подавати результати свого дослідження, логічно структурувати доповідь).

– відповіді на додаткові запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка за результатами виконання та захисту курсової роботи заноситься у бланк оцінювання (**див. додаток К**) за підписами всіх членів комісії, створеної для проведення захисту курсової роботи. Бланк оцінювання підшивається до роботи.

Студент, який на захисті курсової роботи отримав незадовільну оцінку, повинен доопрацювати її, звернувши увагу на висловлені зауваження, усунути зазначені недоліки і підготуватися до повторного захисту роботи у встановлений деканатом термін.

Додаток А

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Системний підхід до операційного менеджменту організації.
2. Принципи, функції та методи операційного менеджменту організації.
3. Роль операційного менеджменту у забезпеченні конкурентоспроможності організації.
4. Операційна система організації як об'єкт операційного менеджменту.
5. Структурна характеристика операційної системи організації та напрямки її удосконалення.
6. Процесний підхід до управління операційною системою організації.
7. Концепція життєвого циклу операційної системи організації та її реалізація.
8. Управління матеріальними потоками в операційній системі .
9. Управління інформаційними потоками в операційній системі.
10. Сучасні інформаційні технології в управлінні виробничими операціями організації .
11. Ситуаційний підхід в операційному менеджменті організації.
12. Форми та методи організації операційного процесу виробництва товарів.
13. Аналіз та напрямки удосконалення структури і тривалості операційного циклу виробництва товарів (послуг).
14. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи організації.
15. Стратегічні операційні рішення в операційному менеджменті організації.
16. Операційна та маркетингова стратегія організації: взаємозв'язок та взаємообумовленість.
17. Управління процесом проектування операційної системи організації .
18. Функціонально-вартісний аналіз та інжиніринг в процесі проектування продукту (послуги).
19. Управління якістю як складова операційного менеджменту організації.
20. Вибір форми та методів організації операційного процесу виробництва товарів.
21. Управління формуванням та використанням виробничої потужності організації.
22. Проектування робіт та нормування праці в операційному менеджменті організації .
23. Організація диспетчеризації виробництва товарів.
24. Тактичне планування операційної діяльності організації.
25. Обґрунтування виробничої програми підприємства .
26. Оперативне планування операційної діяльності підприємства.

27. Методи та інструменти поточного планування операцій в організації .
28. Календарно-виробниче планування операційної діяльності підприємства.
29. Контроль реалізації операційної функції організації .
30. Оперативне управління функціонуванням операційної системи організації.
31. Управління матеріально-технічним забезпеченням операційної діяльності організації .
32. Управління проектуванням сервісних організацій.
33. Управління витратами як складова операційного менеджменту.
34. Організація контролю операційного процесу в організації .
35. Управління поточним функціонуванням операційної системи організації.
36. Сучасний інструментарій та методи планування роботи операційної системи організації.
37. Управління технічними ресурсами операційної системи організації.
38. Логістичний підхід до управління операціями виробничого процесу.
39. Управління диверсифікацією операційної функції організації.
40. Управління підготовкою виробництва нової продукції на підприємстві.
41. Управління освоєнням виробництва нової продукції на підприємстві .
42. Управління ресурсним потенціалом операційної системи організації.
43. Проектний підхід до управління операціями організації.
44. Проектний менеджмент як інструмент управління процесами створення та розвитку операційної системи організації.
45. Сітьове планування та управління в операційному менеджменті організації.
46. Календарне планування розробки та реалізації проекту операційної діяльності організації.
47. Організаційне та програмне забезпечення управління якістю товарів (послуг) в організації.
48. Система управління продуктивністю операційної діяльності організації.
49. Оцінювання та резерви підвищення продуктивності операційної діяльності організації.
50. Оцінювання ефективності операційного менеджменту організації.
51. Управління трудовими ресурсами як елемент операційного менеджменту.
52. Управління інформаційними ресурсами в операційній системі.

Додаток Б

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент : Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. Навчальний посібник для студентів ВНЗ / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. – Київ : ЦУЛ, 2003. – 532 с.
2. Гевко І. Б. Операційний менеджмент : Навч. посібник / І. Б. Гевко. – К : КОНДОР, 2005. – 230.
3. Іванов М.М. Операційний менеджмент [текст]: навч. посіб./ М.М. Іванов, П.В.Комазов. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
4. Економіка підприємства: Підручник для студ. економ, вузів / За ред. С.Ф. Покропивного. -К.: Хвиля-Прес, 1995. - Т.1. - 393 с., Т.2. - 280с.
5. Козловский В.А. Производственный и операционный менеджмент: Учебник / В.А. Козловский, Т.В. Маркина, В.М. Макаров – СПб: «Специальная литература», 1998. - 366 с.
6. Комарницький І. Ф. Менеджмент виробництва і операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання) / І. Ф. Комарницький, П. І. Белінський, В. І. Кравець. – К : Центр навчальної літератури, 2005. – 308 с.
7. Курочкин А. С. Организация производства : Учебное пособие для студентов ВУЗов / А. С. Курочкин. – Киев : МАУП, 2001. – 216 с.
8. Ласкавий А. О. Менеджмент продуктивності : Реком. МОНУ як навчальний посібник / А. О. Ласкавий. – К : КНЕУ, 2004. – 288 с.
9. Макаренко М.В. Производственный менеджмент: Учеб. пособие для вузов. / М.В. Макаренко, О.М. Махалина - М.: «Издательство ПРИОР», 1998. - 384с.
10. Плоткін Я. Д. Виробничий менеджмент : Навчальний посібник Збірник вправ / Я. Д. Плоткін, І. Н. Пашенко. – Львів : Львівська політехніка, 1999. – 257 с.
11. Производственный менеджмент: Учебник для вузов / Под ред. С.Д.Ильенковой. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. - 583 с.
12. П'ятницька Г. Т. Менеджмент громадського харчування : Підручник / Г. Т. П'ятницька, Н. О. П'ятницька. – Київ : КНТЕУ, 2001. – 655 с.
13. Соснін О. С. Виробничий і операційний менеджмент : Навчальний посібник для студ. ВЗО / О. С. Соснін, В. В. Казарцев. – Київ : ЄУФІМБ, 2001. – 147 с.
14. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту. Теоретичний аспект і практичні завдання : Підручник. Затв. МОНУ для студ. ВНЗ

/ О. М. Сумець ; За ред. Яременка О.Л. – К : ВД «Професіонал», 2006. – 480с.

15. Фатхутдинов Р.А. Производственный менеджмент: Учебник для вузов. / Р.А. Фатхутдинов – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997- 447 с.
16. Чейз Р.Б., Эквилайн Н.Дж. Производственный и операционный менеджмент / Р.Б. Эквилайн Н.Дж. Чейз, Р. Ф. Якобс. – 8-е издание. – Москва, Санкт-Петербург, Киев: Вильямс, 2001. – 704 с.
17. Школа, І. М. Операційний менеджмент. Практикум : Реком. МОНУ як навчальний посібник для студ. ВНЗ / І. М. Школа, О. В. Михайловська. – Чернівці : Книги-XXI, 2004. – 376 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Исследование операций в экономике: Учебное пособие для вузов / Под ред. проф. Н.Ш.Кремера. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. - 407с.
2. Алексеева М.М. Планирование деятельности фирмы: Учебно-методическое пособие. / М.М. Алексеева - М.: Финансы и статистика, 1998. - 248 с.
3. Бабічев М. П. Організація управління промислового підприємством : Реком. МОНУ як навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / М. П. Бабічев, С. В. Карпенко, Є. В. Шевчук. – К : КНЕУ, 2004. – 90 с.
4. Васильков В. Г. Організація виробництва : Реком. МОНУ як навчальний посібник / В. Г. Васильков. – К : КНЕУ, 2003. – 524 с.
5. Давидович І. Є. Контролінг : Навч. посібн. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / І. Є. Давидович. – К : ЦУЛ, 2008. – 552 с.
6. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством: графічне моделювання : Навч. посібник / В. Г. Герасимчук. – Київ : КНЕУ, 2000. – 360 с.
7. Григурко І. О. Організація та планування виробництва в курсових та практичних роботах : Реком. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ / І. О. Григурко, М. Ф. Брендуля, С. М. Доценко. – Львів : Новий Світ - 2000, 2006. – 232 с.
8. Єгупов Ю. А. Організація виробництва на промисловому підприємстві : рекомендовано МОНУ як навчальний посібник для студентів ВНЗ / Ю. А. Єгупов. – К : ЦУЛ, 2006. – 488 с.
9. Казарцев В. В. Управління технологічними процесами: теорія і практика : Навчальний посібник / В. В. Казарцев, О. С. Соснін. – Київ : Європейський університет, 2002. – 110 с.
10. Калина А.В. Организация и оплата труда в условиях рынка: Учеб.-метод. пособие. / А.В. Калина - К.: МАУП, 1997.-300с.

11. Кальченко А.Г. Логістика: Навч. посібник. / А.Г. Кальченко - К.: КНЕУ, 1997. -112 с.
12. Організація виробництва : Реком. МОНУ як навчальний посібник для студ. ВНЗ / В. О. Онищенко, О. В. Редкін, А. С. Старовірець, В. Я. Чевганова. – К : В-во «Лібра», 2003. – 336 с.
13. Організація і планування на підприємстві : Реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ / Г. А. Семенов, В. К. Станчевський, М. О. Панкова [та ін.]. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 528 с.
14. Пасічник В. Г. Організація виробництва : Навч.-метод. комплекс для студ. екон. спец. / В. Г. Пасічник, О. В. Акіліна. – К : ЦУЛ, 2005. – 248 с.
15. Петрович Й. М. Організація виробництва (практикум) : Рекомендовано МОНУ як практикум для студентів ВНЗ / Й. М. Петрович, Г. М. Захарчин, С. О. Буняк ; За заг. редакцією Петровича Й.М. – К : Центр навчальної літератури, 2005. – 336 с.
16. Петрович Й. М. Організація виробництва : Затверджено МОНУ як підручник для студ. ВНЗ / Й. М. Петрович, Г. М. Захарчин. – Львів : В-во "Магнолія плюс", 2004. – 400 с. – (Вища освіта в Україні).
17. Петрович Й. М. Організування промислового виробництва : Підручник. Затв. МОНУ / Й. М. Петрович. – К : Знання, 2009. – 328 с.
18. Подвігіна В. І. Організація виробничого процесу в часі та просторі. Поточне виробництво : Навчальний посібник для студ. ВНЗ / В. І. Подвігіна, В. О. Гулевич. – К : Центр учбової літератури, 2007. – 136с.
19. Сухарський В. С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) : Реком. МОНУ / В. С. Сухарський. – Тернопіль : "Астон", 2004. – 528 с.
20. Технологические основы гибких производственных систем : Учебник / Под ред. Соломенцова Ю. М. – М : «Высшая школа», 2000. – 255 с.
21. Тянь Р. Б. Організація виробництва : Рекомендовано МОН України як навчальний посібник для студентів ВНЗ / Р. Б. Тянь, І. В. Багорова. – К : Центр навчальної літератури, 2005. – 248 с.
22. Управління виробничою інфраструктурою : Навчальний посібник / М. А. Белов, О. В. Антоненко, І. А. Шевчук, А. А. Кухта ; За ред. Белова М.А. – Київ : КНЕУ, 1997. – 208 с.
23. Управління ресурсами підприємства : Реком. МОНУ як навчальний посібник для студ. ВНЗ. – К : ЦНЛ, 2004. – 288 с.
24. Цигилик, І. І. Економіка й організація виробництва : Навч. посібник у схемах, формулах і таблицях / І. І. Цигилик, О. І. Мозіль, Н. В. Кірдякіна. – К : Центр учбової літератури, 2006. – 176 с.
25. Чаюн, І. О. Планування виробничої програми підприємства та її ресурсне обґрунтування / І. О. Чаюн, І. Ю. Бондар. – К. : КНТЕУ, 2000. – 127 с.

Додаток В

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет**

Кафедра менеджменту та
управління економічними процесами

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Операційний менеджмент»

на тему:

**ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ ОПЕРАЦІЙНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

(за матеріалами ПАТ «Мукачівський пивоварний завод»)

Студента (ки) IV курсу
групи _____
напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»
денної (заочної) форми навчання
Русина Михайла Івановича

Керівник: к.е.н., доц. Лизанець А.Г.

Середньозважений бал _____
Оцінка за національною шкалою _____
Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Мукачево – 201_ р.

Додаток Д

Зразок оформлення змісту курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент»

Тема: «Оперативне управління операційною діяльністю підприємства»

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
1.1 Сутність та роль оперативного управління операційною діяльністю підприємства.....	5
1.2 Чинники впливу на організацію оперативного управління операційною діяльністю.....	8
2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	11
2.1 Види та системи оперативного планування.....	11
2.2 Методи оперативного планування.....	15
2.3. Диспетчеризація як складова оперативного управління операційною діяльністю.....	18
3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «СОЛО»).....	21
3.1 Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства та його операційної системи.....	21
3.2 Аналіз процесів оперативного управління операційною діяльністю підприємства.....	25
3.3 Напрямки удосконалення процесів оперативного управління операційною системою підприємства.....	29
ВИСНОВКИ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	35
ДОДАТКИ.....	37

Додаток Е

Зразок оформлення ілюстрації

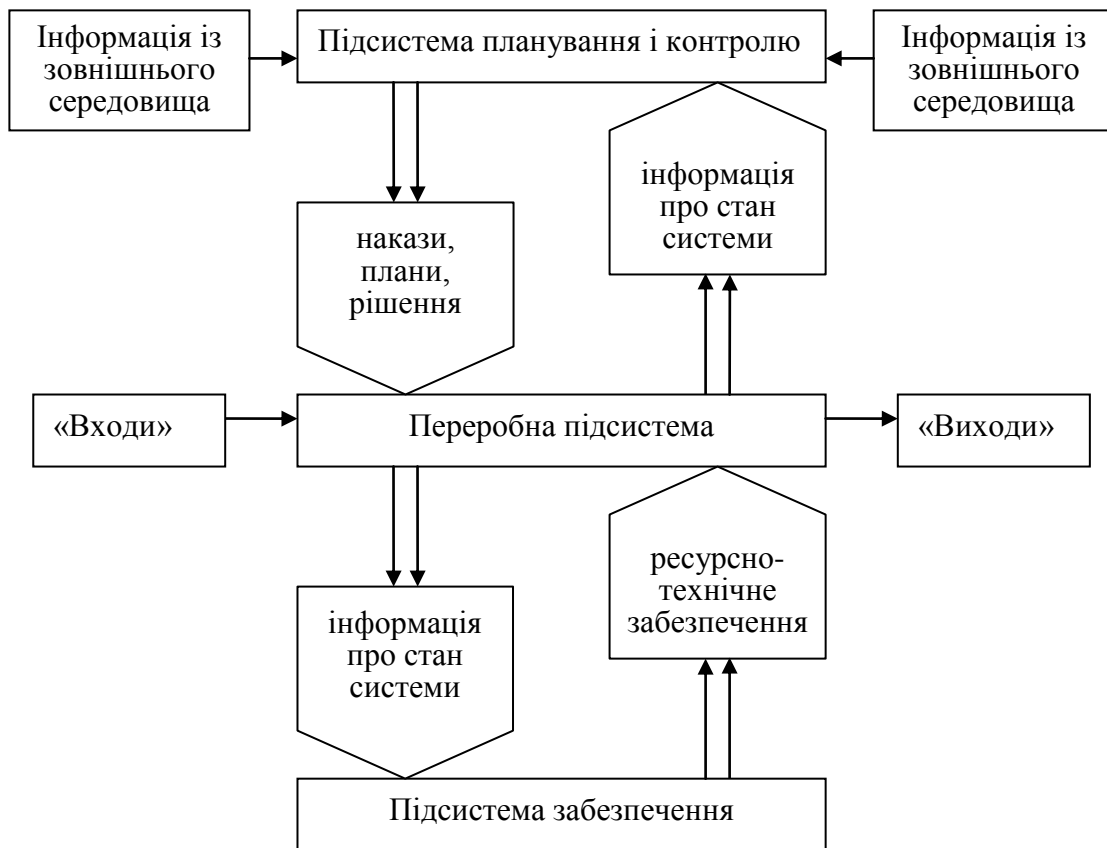

Рис. 1.1 Функціональна модель операційної системи [60, с. 35]

Рис. 1.2 Джерела формування конкурентних переваг за Ж. Ламбенем [2, с. 18]

Додаток Ж

Зразок оформлення таблиці

Таблиця 2.1

Динаміка фінансово-економічних показників діяльності ПАТ «МЗ
«Точприлад» за 2013-2014 роки

Показники	2013 р.	2014 р.	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
1. Чистий дохід (виручка) від реалізації тис. грн.	91307	107000	15693	17,19
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	80618	96283	15665	19,43
3. Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	10689	10717	28	0,26
4. Прибуток (збиток) від операційної діяльності, тис. грн.	18333	22660	4327	23,60
5. Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування, тис. грн.	11303	14222	2919	25,83
6. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	9198	11031	1833	19,93

Додаток И
Порядок оформлення списку використаної літератури

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Федоренко В.Г. Інвестиційний менеджмент : [навч. посібн]. / В.Г.Федоренко – К. : МАУП, 2001. – 280 с.
Два автори	1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх.док. / І.Матяш, Ю.Мушка.- К. : Києво–Могилянська академія., 2005.- 397 с. 2. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.В. Суберляк, П.І. Баштанник. – Львів : Растр – 7, 2007. – 376 с.
Три автори	1.Черевко Г.В. Маркетинг продовольчого ринку: досвід США та проблеми України / Г.В.Черевко, О.Г.Фадєєва, Г.В.Астратова // Економіка АПК. – 1996. – № 4. – С. 86-90. 2. Черевко Г. В. Маркетингові групи в агробізнесі / Г.В.Черевко, П.М.Гарасим, С.М. Касьяненко // Економіка АПК. – 1997. – № 8. – С. 55-60.
Частини книги, періодичного видання (вісники, журнали)	1. Соловйов І. О. Формування системи маркетингу в аграрній сфері економіки / І.О.Соловйов // Економіка АПК. – 2006. – №2. – С. 103-109. 2. Економічний розвиток аграрного сектора економіки в інтересах суспільства / [С.Пирожков, В.Трегобчук, І.Прокопа, О.Шубравська та ін.] // Економіка України. – 2005. – № 4. – С. 4-20.
Матеріали конференцій	1. Лутай Л.А. Методологія якості праці: науково-практичні проблеми та шляхи їх вирішення / Л.А.Лутай // Вісник Донецького університету. – Сер. В: Економіка і право. – 2007. – Вип.2. – С.23-28.
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).
Автореферати дисертацій	1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.
Електронні ресурси	1. Гриньова В.М. Організація виробництва : підручник / В.М. Гриньова, М.М. Салун. – Київ : Знання, 2009. – 582с. [Електронне джерело]. – Режим доступу до джерела: http://pidruchniki.ws/14990528/ekonomika .

Додаток К
Зразок бланку оцінювання курсової роботи з дисципліни «Операційний менеджмент»

**Відгук
наукового керівника на курсову роботу з дисципліни
«Операційний менеджмент»**

Студента _____ групи _____

Назва теми курсової роботи _____

Об'єкт дослідження _____

Структурний елемент оцінювання	Рекомендована оцінка
<p>1. Якість виконання <u>теоретичної частини</u> курсової роботи (I та II розділ) (логічна послідовність, науковий стиль викладу, глибина, всебічність і повнота викладення теоретичного матеріалу, відображення дискусійних питань тощо)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
<p>2. Якість виконання <u>аналітичної та рекомендаційної частини</u> курсової роботи (III розділ) (передбачає характеристику сучасного стану досліджуваної теми на об'єкті дослідження, діагностування діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням фактичного матеріалу та методичного інструментарію, а також формулювання рекомендацій щодо покращення діяльності досліджуваного підприємства. Обов'язкова наявність табличного та ілюстративного матеріалу в динаміці (діаграми, графіки), аналіз наведених показників тощо)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
<p><u>Правильність оформлення курсової роботи</u> (вступ, висновки, обсяг, нумерація сторінок, оформлення заголовків, цифрового та графічного матеріалу, додатків, списку використаної літератури тощо)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	

Допущено до захисту « ____ » _____ 2015 р.

Науковий керівник: _____
(П.І.Б.) _____ (підпис)

Ознайомлено: « ____ » _____ 2015 р.
(П.І.Б. студента) _____ (підпис)

**Підсумкове оцінювання курсової роботи
з дисципліни «Операційний менеджмент»**

Структурний елемент оцінювання	Оцінка
1. Якість виконання теоретичної частини курсової роботи	
2. Якість виконання аналітичної та рекомендаційної частини курсової роботи	
3. Правильність оформлення курсової роботи	
4. Захист курсової роботи	
5. Відповіді на додаткові запитання членів комісії	
Загальний середньозважений бал	
Загальна оцінка у балах за національною шкалою оцінювання	
Загальна оцінка за шкалою ECTS	

Голова комісії:	_____	_____
	(підпис)	(прізвище, ініціали)
Члени комісії	_____	_____
	(підпис)	(прізвище, ініціали)
	_____	_____
	(підпис)	(прізвище, ініціали)
	_____	_____
	(підпис)	(прізвище, ініціали)

Навчально-методичне видання

Методичні вказівки з підготовки та захисту курсових робіт з дисципліни «Операційний менеджмент» для студентів денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент». – Мукачево: МДУ, 2015.

Видрукувано у редакційно-видавничому центрі МДУ
89600, м. Мукачево
вул. Ужгородська, 26
тел. 2-11-09